

[Avaleht](#) > ... > [Kohtuasja Algamine](#) > [Õigusabi](#) > Slovakia

Õigusabi

Slovakkia

Sisu koostaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Millised kulud on seotud kohtumenetlusega ja kes peab need tavaliselt kandma?

Menetluskulud on eelkõige poolte ja nende esindajate kulud, sealhulgas kohtulõivud, poolte ja nende õigusesindajate saamata jäänud tulu, tõendite kogumise kulud, notaritasud ja tasu kohtuametniku toimingute eest, testamenditäitja tasu ja kulud pärimismenetluses, tõlketasu ja advokaadi kasutamisel esindamise tasu.

Menetluse pooled tasuvad enda ja oma esindajate menetluskulud. Pooled tasuvad jagatud kulud proportsionaalselt enda osalemisega kohtuasjas ja menetluses.

Kui poolt määratakse esindama advokaat, katab riik advokaadi kulud ja esindamise tasu.

Pärimismenetlustes tasub notaritasud ja kulud pärija, tingimusel et ei ole välja kuulutatud pärandvara pankrotti. Kui pärijaid on mitu, tasuvad nad need kulud proportsionaalselt oma pärandiosa netoväärtusega. Muudel juhtudel kannab kulud riik.

2 Mis täpselt on tasuta õigusabi?

Mõiste „tasuta õigusabi“ on määratletud seaduses nr 327/2005, mis käsitleb materiaalses raskustes olevatele isikutele tasuta õigusabi andmist ja millega muudetakse seadust nr 586/2003, mis käsitleb õiguselukutset ja millega muudetakse kauplemistegevus käsitlevat seadust nr 455/1991 (kauplemisseadus), muudetud seadusega nr 8/2005 (edaspidi „tasuta õigusabi seadus“). Tasuta õigusabi seaduse paragrahvi 4 punktis a on sätestatud järgmine: „*Tasuta õigusabi on õigusteenuste osutamine isikutele, kellel on käesoleva seaduse kohaselt neile õigus seoses nende õiguste kasutamisega, sealhulgas eelkõige õigusnõu, abi kohtuvälistes menetlustes, sealhulgas vaidluse lahendamisel vahenduse teel, kohtule esitatavate dokumentide koostamine, esindamine kohtumenetluses ja sellega seotud toimingute tegemine ning sellega seotud kulude täielik või osaline katmine*“.

Lisateave on avaldatud [õigusabikeskuse](#) veebisaidil, mis on kättesaadav ka [inglise keeles](#).

3 Kas mul on õigus tasuta õigusabile?

Õigusabikeskus pakub ka eelkonsultatsiooni.

Eelkonsultatsiooni võib saada iga füüsiline isik. Eelkonsultatsioon keskendub järgmisele:

1. tasuta õigusabi andmise tingimuste selgitamine;
2. esmase õigusnõu andmine;
3. tähelepanu juhtimine tähtja möödalaskmise ohule konkreetses asjas;
4. abistamine tasuta õigusabi taotluse täitmisel.

Eelkonsultatsiooni pakutakse ühes õigusasjas üks kord ja kuni ühe tunni vältel. Tasuta õigusabi seaduse kohaselt on ühe eelkonsultatsiooni tasu 4,50 eurot.

Riigisiseste vaidluste puhul võib tasuta õigusabi seaduses sätestatud tingimustel anda tasuta õigusabi kõikidele füüsilistele isikutele, samas kui piiriüleste vaidluste puhul võib tasuta õigusabi anda ainult neile füüsilistele isikutele, kelle alaline elukoht või harilik viibimiskoht on liikmesriigis (see hõlmab kõiki Euroopa Liidu liikmesriike, välja arvatud Taani).

„Tasuta õigusabi saamise nõuetele vastav isik“ on füüsiline isik, kellele on antud õigus saada tasuta õigusabi õigusabikeskuse lõpliku otsusega pärast seda, kui ta on tõendanud, et ta vastab tasuta õigusabi seaduse paragrahvis 6 sätestatud tingimustele.

„Tasuta õigusabi saamise nõuetele vastav välismaalane“ on füüsiline isik, kes vastab tasuta õigusabi seaduses sätestatud piiriüleses vaidluses tasuta õigusabi saamise tingimustele ja kellele see õigus on õigusabikeskuse lõpliku otsusega antud.

„Tasuta õigusabi saamise nõuetele vastav riigisisene isik“ on füüsiline isik, kes elab alaliselt või ajutiselt Slovaki Vabariigis ja taotleb tasuta õigusabi teises liikmesriigis, mille pädev kohus lahendab piiriülest vaidlust.

Füüsilisel isikul on õigus saada tasuta õigusabi, kui ta vastab kõigile järgmisele kolmele tingimusele (need tingimused peavad olema täidetud, kui füüsilised isikud osalevad riigisisestes vaidlustes; need sätted ei hõlma üksikisiku maksejõuetusmenetlusi):

a) füüsiline isik on materiaalses raskustes, st ta saab materiaalses raskustes olevatele inimestele mõeldud toetust ja sellega seonduvaid hüvitisi, füüsilise isiku sissetulek ei ületa 1,4-kordset elatusmiinimumi (või 1,6-kordset elatusmiinimumi, kui õigusabi antakse koos taotleja osalusega seaduses sätestatud tingimustel) ja ta ei suuda oma vara abil tagada, et talle osutatakse õigusteenuid (sissetuleku taset tõendavad dokumendid ei tohi olla vanemad kui kolm kuud);

b) vaidlus ei ole ilmselgelt põhjendamatu;

c) nõude summa ületab asjakohastes õigusaktides sätestatud miinimumpalga suurust (see ei kehti selliste vaidluste suhtes, mille puhul nõude summat ei ole võimalik kindlaks määrata, näiteks kui otsus puudutab vanemlike õigusi ja kohustusi alaealiste suhtes).

4 Kas tasuta õigusabi antakse kõikide menetlusliikide korral?

Tasuta õigusabi seaduse kohaselt võib tasuta õigusabi anda tsiviil-, töö- ja perekonnaasjades, eriõigusaktide kohastes võla tasumist käsitlevates asjades, halduskohtumenetlustes ja sellistel juhtudel ka Slovaki Vabariigi konstitutsioonikohtu menetlustes (riigisisised vaidlused).

Piiriüleste vaidluste korral võib tasuta õigusabi seaduse kohaselt tasuta õigusabi anda tsiviil-, perekonna- ja kaubandus- ja varjupaigaasjades, väljasaatmist käsitlevates haldusmenetlustes, kolmanda riigi kodaniku kinnipidamist käsitlevates menetlustes, taotleja kinnipidamise menetluses, varjupaiga andmist käsitlevates menetlustes ja sellisel juhul ka halduskohtumenetlustes ja Slovaki Vabariigi konstitutsioonikohtu menetlustes ning isikutele, kelle suhtes on vastavalt eriseadusele peatatud tööõigusliku akti kehtivus menetluses, mis käsitleb erakorralise meetme taotlust.

Kriminaalõiguslikud küsimused ei kuulu õigusabikeskuse pädevusse.

5 Kas eriolukordade jaoks on olemas erikord?

Jah, kui on oht, et taotleja ei suuda tähtajast kinni pidada, võib ta samal ajal taotluse esitamisega taotleda õigusabikeskusest esialgset tasuta õigusabi; taotleja peab tõendama ohtu, et ta ei suuda konkreetsest tähtajast kinni pidada. Õigusabikeskus teeb enne tasuta õigusabi andmise otsuse tegemist põhjendamatu viivitusega otsuse esialgse tasuta õigusabi andmise kohta.

6 Kust saada tasuta õigusabi taotluse vorm?

Taotluse vormid on kättesaadavad [õigusabikeskuse veebisaidil](#) ja igas õigusabikeskuse kontoris.

7 Millised dokumendid tuleb esitada koos tasuta õigusabi taotluse vormiga?

Need on dokumendid, mis tõendavad taotlusvormil esitatud teabe õigsust ja seda, et taotleja on materiaalses raskustes (materiaalseid raskusi tõendavad dokumendid ei tohi olla vanemad kui kolm kuud).

8 Kuhu esitada tasuta õigusabi taotlus?

Taotleja alalisele elukohale või harilikule viibimiskohale lähimas õigusabikeskuses. Lisateave on kättesaadav [õigusabikeskuse veebisaidil](#).

9 Kuidas ma saan teada, kas mul on õigus saada tasuta õigusabi?

Õigusabikeskus teeb otsuse tasuta õigusabi andmise kohta 30 päeva jooksul taotluse saamisest (piiriülese taotluse korral 60 päeva jooksul); otsus saadetakse tähitud kirjaga ja toimetatakse adressaadile isiklikult kätte või saadetakse autenditud e-allkirjaga varustatult elektrooniliselt, kasutades taotleja aktiveeritud e-postkasti.

10 Kuidas peaksin toimima, kui mul on õigus saada tasuta õigusabi?

Õigusabikeskuse kutsel peab taotleja kolme kuu jooksul tasuta õigusabi andmist käsitleva lõpliku otsuse tegemisest sõlmima keskusega või määratud advokaadiga tasuta õigusabi lepingu ning volitama keskust või määratud advokaati tegema tasuta õigusabi andmisega seotud toiminguid.

11 Kes valib mulle advokaadi, kui mul on õigus saada tasuta õigusabi?

Õigusabikeskus määrab tasuta õigusabi andmise otsuses advokaadi, õigusabikeskuse õigusnõustaja või vahendaja, kes esindab tasuta õigusabi saamise nõuetele vastavat isikut vajaduse korral kohtus või vahendusmenetluses, et kaitsta tema huve.

12 Kas tasuta õigusabi hõlmab kõiki menetluskulusid?

Õigusabikeskuse otsusega antakse tasuta õigusabi, mis katab täielikult kohtukulud, osaliselt tasuta õigusabi, nii et taotleja katab 20% kohtukuludest, või keeldutakse tasuta õigusabi andmisest.

13 Kes kannab muud kulud, kui mul on õigus saada ainult piiratud õigusabi?

Ei ole asjakohane.

14 Kas tasuta õigusabi hõlmab ka apellatsioonkaebusi?

Jah, tasuta õigusabi antakse ka korralises ja erakorralises apellatsioonimenetlustes ja täitemenetlustes.

15 Kas tasuta õigusabi võidakse enne (või isegi tagasiulatuvalt pärast) menetluse lõppu tagasi võtta?

Jah, tasuta õigusabi võidakse enne menetluse lõppu tagasi võtta. Tasuta õigusabi tühistamise asjaolusid reguleerib tasuta õigusabi seaduse paragrahv 14.

Õigusabikeskus võib otsustada tasuta õigusabi tagasi võtta järgmistel juhtudel:

- kui tasuta õigusabi saamise nõuetele vastav isik ei tee õigusabikeskusega ega määratud advokaadiga nõutavat koostööd;
- kui tasuta õigusabi saamise nõuetele vastava isiku sissetulek ja rahaline olukord tasuta õigusabi andmise

jooksul muutuvad ja ta ei vasta enam paragrahvi 6 lõike 1 punktis a sätestatud tasuta õigusabi saamise tingimustele;

- kui tasuta õigusabi saamise nõuetele vastav isik ei sõlmi lepingut määratud advokaadiga või ei anna õigusabikeskusele või määratud advokaadile volitust kolme kuu jooksul tasuta õigusabi andmist käsitleva lõpliku otsuse tegemisest;
- kui ilmneb, et taotlejale anti tasuta õigusabi valetabe või ebatäieliku teabe alusel,
- või kui tasuta õigusabi saamise nõuetele vastav isik ei täida paragrahvi 13 lõikes 3 sätestatud nõuet (st õigusabikeskuse nõuet esitada kaheksa päeva jooksul tõendid selle kohta, et tasuta õigusabi saamise nõuetele vastaval isikul on ikka veel õigus saada tasuta õigusabi).

16 Kas ma võin tasuta õigusabi andmisest keeldumise vaidlustada?

Kui menetlus on haldusmenetluse seadustiku alusel katkestatud (näiteks nõutavate dokumentide esitamata jätmise tõttu), on võimalik esitada haldusmenetluses kaebus 15 päeva jooksul alates otsuse kättesaamisest.

Kui menetlust ei võimaldatud või täpsemalt tasuta õigusabi taotlust ei rahuldatud muudetud seaduse nr 327/2005 alusel (näiteks seetõttu, et vaidlus on ilmselgelt põhjendamatu või taotleja ei vasta sissetulekukriteeriumile), on võimalik esitada halduskohtusse haldusõigusliku hagi vormis kaebus 15 päeva jooksul alates otsuse kättesaamisest.

Tasuta õigusabi andmisest keeldumise otsuses tuleb esitada eriõigusaktis (st muudetud haldusmenetluse seaduses nr 71/1967 (haldusmenetluse seadustik)) sätestatud üksikasjad ning teavitada taotlejat sellest, et ta võib esitada uue taotluse seoses sama kohtuasjaga alles pärast kuue kuu möödumist otsuse tegemisest, välja arvatud juhul, kui tema sissetulek ja rahaline olukord muutuvad.

17 Kas tasuta õigusabi taotlus peatab aegumistähtaja kulgemise?

Üldiselt ei mõjuta tasuta õigusabi taotlemine aegumisperioodi kulgemist. Ainus erand on halduskohtusse kaebuse esitamise tähtaeg. Kui taotleja taotleb enne kaebuse esitamist õigusabikeskusest advokaadi määramist eriõigusakti alusel, peatatakse kaebuse esitamise tähtaeg halduskohtus alates taotluse esitamisest kuni taotluse kohta lõpliku otsuse tegemiseni.

Kui on oht, et tähtaega võidakse ületada ja kui kaebus ei ole ilmselgelt esitatud ajasurve all (tähtaja viimasel päeval), võib õigusabikeskus otsustada, et õigus õigusabile seoses konkreetse menetlustoiminguga (näiteks kaebuse esitamine, kohtuistungil osalemine jne) tuleks anda ajutiselt juba enne õigusabitaotluse hindamist; seda võib teatavate menetlustoimingute puhul teha isegi korduvalt, tingimusel et on võimalik täpselt kindlaks teha menetlused ja õigused, mis võivad aeguda, ning tingimusel, et taotlusega koos esitatud või taotluses täpsustatud dokumendid ja tõendid võimaldavad asjaomast menetlustoimingut teostada.

Seaduse kohaselt võib keskus nõuda menetluskulude tasumist eriõigusakti alusel määratud summas ka tagantjärele, kui õigusabi saamise tingimuste hindamisest tuleneb, et taotleja ei vasta nendele tingimustele.

Viimati uuendatud: 03/06/2024

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.